

Oslo

PPT – Kompetanseteam autisme

Oppstartskurs for skoler som får
1.klassinger med ASD.

Modul 3:
Tilrettelegging

Linda Riise

Tilrettelegging

Hva er tilrettelegging?

Hvorfor ?

For hvem ?

Hvordan ?

shutterstock.com • 1159273615

Oslo

18.06.2021

HVORFOR?

Redusere stress

Gi trygghet

Eleven vet hva som skal skje

Eleven kan heller bruke energi på lek og læring

FOR HVEM ?

Elever med ASD

Hele klassen

Oss

HVORDAN?

Fysiske rammer

Ting har fast plass

Det er mulig å ta pause
et sted

Plassering i klasserom.

Plassering i garderobe.

Visuell oversikt

- Hva man skal gjøre.
- Når man skal gjøre det.
- Hvor man skal gjøre det.
- Hvem man skal være sammen med.
- Hvor lenge vi skal jobbe.
- Hva man må ha med seg og hvor jeg finner det.
- Hva som skjer etterpå.

Eksempler på dagsplaner

- ▶ Funksjonsnivå
- ▶ Hvor mye informasjon trenger eleven?
- ▶ Hvor kan dagsplanen henge?
- ▶ Hva kjenner eleven fra før?
- ▶ Når dagsplanen ikke fungerer. Hvorfor?

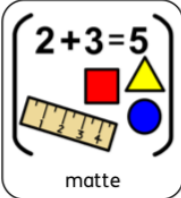

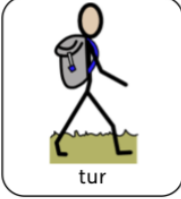
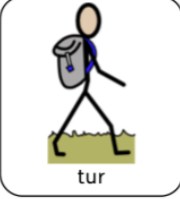

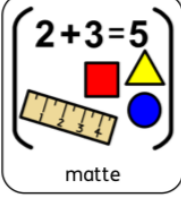

Widgit go

overgangskort

Eksempel på en ukeplan

 <p>Mandag</p>	 <p>morgensamling</p>	 <p>matte</p>	 <p>norsk</p>	 <p>mat</p>	 <p>naturfag</p>	 <p>mat og helse</p>	 <p>AKS</p>
 <p>Tirsdag</p>	 <p>morgensamling</p>	 <p>tur</p>	 <p>tur</p>	 <p>tur</p>	 <p>norsk</p>	 <p>matte</p>	 <p>AKS</p>
 <p>Onsdag</p>	 <p>morgensamling</p>	 <p>matte</p>	 <p>norsk</p>	 <p>mat</p>	 <p>musikk</p>	 <p>tur</p>	 <p>AKS</p>
 <p>Torsdag</p>	 <p>morgensamling</p>	 <p>norsk</p>	 <p>kunst og håndverk</p>	 <p>mat</p>	 <p>svømming</p>	 <p>matte</p>	 <p>AKS</p>
 <p>Fredag</p>	 <p>morgensamling</p>	 <p>matte</p>	 <p>norsk</p>	 <p>Mat</p>	 <p>gym</p>	 <p>klassenstime</p>	 <p>AKS</p>

Eksempler på arbeidsplaner

Hva er forskjellen på en dagsplan og en arbeidsplan?

Hvorfor trenger eleven en arbeidsplan?

Hvordan bruker vi arbeidsplanen?

Arbeidsplan	
Grønn perm	X
Kurv med 	X
Kurv med 	X
Lese bok 10 min	X
FLOTT!	

En økt:

Norskplan

 Lese i 3 minutter

 Skrive 3 oppgaver

 Pause i 10 minutter

					
Gjøre oppgavene i boks 1.	Spise en rosin.	Gjøre oppgavene i boks 2.	Spise en rosin.	Gjøre oppgavene i boks 3.	Spille på Ipad.

Eksempler tidsmålere og tellinger.

tidsur

timeglass

Telleringer

2 timere hentet fra you tube

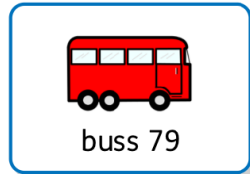
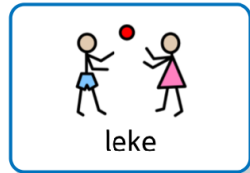
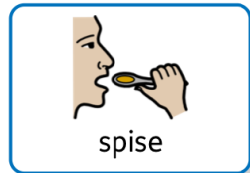
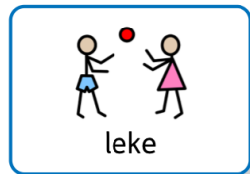
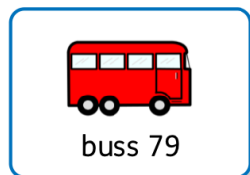
timestokk

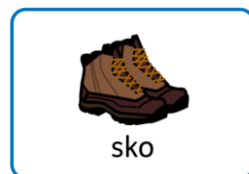
Visuelle remser og valgtavle

Hvorfor skal eleven ha visuelle remser?

Hvordan skal vi bruke remsene?

 <p>Innegym</p>
 <p>Løpe 3 minutter</p>
 <p>Ballek i 5 minutter</p>
 <p>Hvile til musikken stopper</p>
 <p>Hoppe i 3 m inutter</p>

 <p>Friminutt</p>	
 <p>sandkassa</p>	 <p>dumpe</p>
 <p>huske</p>	 <p>leke med fotball</p>

Line Gulstuen Meyer, Nordvoll skole

2 til maks 4 valg

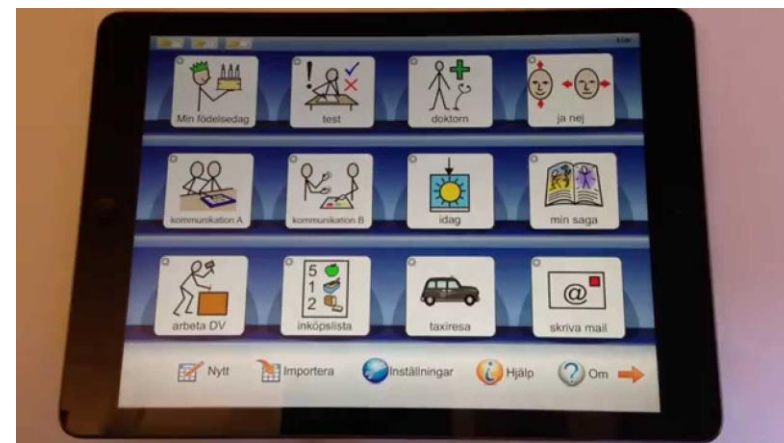

ASK (alternativ supplerende kommunikasjon);

kan være alt som hjelper mennesker til å kommunisere effektivt når tradisjonelle måter å kommunisere på ikke strekker til.

Eksempler på ASK er bruk av håndtegn, fotografi, grafiske symboler og fysiske gjenstander.

(Udir.no)

Widgit go

kommunikasjonsperm

Ulike steder å kjøpe/hente grafiske symboler

- ▶ Widgit online, Normedia (WLS-symboler) – krever lisens
- ▶ Inprint 3, Normedia (WLS-symboler)– krever lisens
- ▶ Symwriter, Normedia (WLS-symboler) – krever lisens
- ▶ Rolltalk design, Abilia (PCS-symboler), program på pc, krever lisens
- ▶ Bildstöd – gratis program, teksten på svensk eller engelsk
- ▶ sclera.be (sort hvitt, pictogramlignende) - gratis
- ▶ edupics (forskj. forslag til bilder for begreper) - gratis

Oppgaver til webkurs, modul 3

▶ **Fysiske rammer:**

- ▶ Hvordan er de fysiske rammene på skolen deres?
- ▶ Hvordan kan dere sikre en skjermet plass for eleven hvor hun eller han kan ha nødvendige pauser.
- ▶ Hvor kan eleven jobbe uforstyrret med skoleoppgaver.

▶

▶ **Dagsplaner og andre visuelle planer:**

- ▶ Har eleven med materiell/systemer fra barnehagen?
- ▶ Hva finnes av materiell på skolen (grafiske symboler, foto eventuelt lisenser på grafiske symboler, tidsur)?
- ▶ Hvem har oversikt og erfaring med bruk av nevnte hjelpemidler?
- ▶ Hvordan kan dere sørge for at eleven alltid har nødvendige og oppdaterte planer, at de voksne rundt eleven vet hvordan de skal brukes og følger samme system?

▶

Lykke til !

